Міністерство освіти і науки України Центральноукраїнський національний технічний університет Механіко-технологічний факультет

ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ № 10 з навчальної дисципліни "Базові методології та технології програмування"

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНИХ МОДУЛІВ РОЗГАЛУЖЕНИХ ТА ІТЕРАЦІЙНИХ ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

ЗАВДАННЯ ВИДАВ доцент кафедри кібербезпеки та програмного забезпечення Доренський О. П. https://github.com/odorenskyi/

ВИКОНАВ

студент академічної групи КН-24 Булюкін В. Ю. https://github.com/kuroshi-dev

ПЕРЕВІРИВ

ст. викладач кафедри кібербезпеки та програмного забезпечення Коваленко А. С.

17 Варіант

Тема: Реалізація програмних модулів оброблення даних складових типів з файловим введенням/виведенням

Мета: Полягає у набутті ґрунтовних вмінь і практичних навичок реалізації у Code::Blocks IDE мовою програмування C++ програмних модулів створення й оброблення даних типів масив, структура, об'єднання, множина, перелік, перетворення типів даних, використання файлових потоків та функцій стандартних бібліотек для оброблення символьної інформації.

Завдання 10.1

У вихідний текстовий файл записати:

- 1. Авторську інформацію:
  - ім'я та прізвище розробника модуля;
  - установа/організація;
  - місто, країна;
  - рік розробки;
- 2. Кількість голосних літер у слові з вхідного файла;
- 3. Повідомлення, чи є слово із вхідного файлу в наступній краплинці Віталія Іващенка:

До щастя не пускає лінощів орава. У чім воно ніхто не знає до пуття. Навчитись радісно робити кожну справу Найперше правило *щасливого життя*.

Завлання 10.2

У вхідний текстовий файл дописати:

1. кількість приголосних літер у ньому, дату й час до запису інформації.

Завдання 10.3

Вхідні дані - числові значення x, y, та натуральне число **b**. У *вихідний* текстовий файл <u>дописати</u>:

- 1. Результати виконання функцій із заголовкового файлу **Modules** *Прізвище*.h s calculation з аргументами x, y, z;
- 2. Число b у двійковому коді.

Програмна реалізація

modulesbuliukin.h

```
#ifndef MODULESBULIUKIN_H
#define MODULESBULIUKIN_H

#include <iostream>
#include <fstream>
#include <time.h>
#include <math.h>
#include <windows.h>
```

```
void setUTF8();
void printDeveloperInfo();
float s calculation(float x, float y, float z);
void task1();
void task2();
void task3(float x, float y, float z, int b);
#endif // MODULESBULIUKIN H
modulesbuliukin.cpp
#include "modulesbuliukin.h"
using namespace std;
void setUTF8(){
    SetConsoleOutputCP(CP UTF8);
    SetConsoleCP(CP UTF8);
float s calculation(float x, float y, float z) {
    if (x + y <= 0) {
        cout << "Помилка: x + y має бути більше 0.";
    float S = \sin(x) + (3 * pow(y, 5)) / sqrt(x + y);
    return S;
}
void task1() {
    string word;
    ifstream in("input.txt");
    if (!in.is open()) {
        cout << "Помилка відкриття вхідного файлу!" << endl;
       return;
    }
    in >> word;
    in.close();
    ofstream out("output.txt");
    if (!out.is open()) {
        cout << "Помилка відкриття вихідного файлу!" << endl;
        return;
    } else {
       cout << "Файл відкритий успішно!\n";
    out << "Розробник: Булюкін В.Ю." << endl
        << "Центральноукраїнський Національний Технічний Університет" << endl
        << "Кропивницький, Україна" << endl
        << "Рік розробки: 2025" << endl << endl;
    int vowels = 0;
    string ukrainianVowels = "aeeuiïoyюяAEEUIÏOУЮЯ";
    for (char c : word) {
        if (ukrainianVowels.find(c) != string::npos) {
            vowels++;
```

```
}
    out << "Кількість голосних літер у слові \"" << word << "\": " << vowels << endl;
   string poem = "До щастя не пускає лінощів орава. У чім воно ніхто не знає до пуття.
                 "Навчитись радісно робити кожну справу Найперше правило щасливого
життя.";
    out << "Слово \"" << word << "\" " << (poem.find(word) != string::npos ? "e" :
"відсутнє")
        << " y вірші Віталія Іващенка" << endl;
    out.close();
void task2() {
    ifstream in("input.txt");
    if (!in.is open()) {
        cout << "Помилка відкриття вхідного файлу!" << endl;
       return;
    }
    string content, line;
    while (getline(in, line)) {
       content += line + "\n";
    in.close();
    int consonants = 0;
    for (char c : content) {
        if (isalpha(c) && !strchr("aeeuiïoyюяAEeuiïoyюя", c)) {
           consonants++;
       }
    }
    ofstream out("input.txt", ios::app);
    if (!out.is open()) {
       cout << "Помилка відкриття файлу для дозапису!" << endl;
        return;
    }
    time t now = time(0);
    char* dt = ctime(&now);
    out << "\nКількість приголосних літер у файлі: " << consonants << endl;
    out << "Дата та час дозапису: " << dt;
    out.close();
void task3(float x, float y, float z, int b) {
    ofstream out("output.txt", ios::app);
    if (!out.is_open()) {
        cout << "Помилка відкриття файлу для дозапису!" << endl;
       return;
    }
    out << "\nРезультати обчислень:" << endl;
    out << "s calculation(" << x << ", " << y << ", " << z << ") = " <<
s calculation(x, y, z) << endl;
```

```
out << "Число " << b << " у двійковому коді: ";
    for (int i = 31; i >= 0; i--) {
       out << ((b >> i) & 1);
    out << endl;
    out.close();
TasksBuliukin (main.cpp)
#include "modulesbuliukin.h"
using namespace std;
int main()
    setUTF8();
    ifstream checkFile("input.txt");
    if (!checkFile.is_open()) {
        ofstream createFile("input.txt");
        if (createFile.is open()) {
            createFile << "щастя" << endl;
            createFile.close();
            cout << "Створено файл input.txt з тестовим словом 'щастя'" << endl;
            cout << "Помилка! Неможливо створити файл input.txt" << endl;
            return 1;
        }
    checkFile.close();
    task1();
    task2();
    task3(1.5, 2.3, 3.7, 42);
    return 0;
TestDriver (main.cpp)
#include <iostream>
#include <fstream>
#include <cassert>
#include <cmath>
#include "modulesbuliukin.h"
using namespace std;
void test_s_calculation() {
    // Test case 1: normal values
    float result1 = s calculation(2.0f, 3.0f, 1.0f);
    assert(abs(result1 - (\sin(2.0f) + (3 * pow(3.0f, 5)) / sqrt(2.0f + 3.0f))) <
0.0001f);
    // Test case 2: different values
    float result2 = s calculation(1.5f, 2.3f, 3.7f);
```

```
assert(abs(result2 - (\sin(1.5f) + (3 * pow(2.3f, 5)) / sqrt(1.5f + 2.3f))) <
0.0001f);
    cout << "s calculation tests passed!" << endl;</pre>
}
void test_task1() {
    // Test input.txt creation and reading
    ofstream test file("input.txt");
    test file << "Tect" << endl;
    test_file.close();
    ifstream check_file("input.txt");
    string content;
    check file >> content;
    assert(content == "Tect");
    check file.close();
    // Test task1 output
    task1();
   ifstream output_file("output.txt");
    string line;
    bool found developer = false;
   bool found vowels = false;
    while (getline(output_file, line)) {
        if (line.find("Булюкін") != string::npos) found developer = true;
        if (line.find("Кількість голосних") != string::npos) found vowels = true;
    output_file.close();
    assert(found developer && found vowels);
    cout << "File operations tests passed!" << endl;</pre>
}
void test task2() {
    // Create test input
    ofstream test file("input.txt");
   test_file << "абв" << endl;
    test file.close();
    task2();
    // Check if consonants count was appended
    ifstream check_file("input.txt");
    string content((istreambuf iterator<char>(check file)),
                   istreambuf iterator<char>());
    check_file.close();
    assert (content.find ("Кількість приголосних") != string::npos);
    assert (content.find ("Дата та час") != string::npos);
    cout << "Task2 tests passed!" << endl;</pre>
}
void test task3() {
   task3(1.5f, 2.3f, 3.7f, 42);
    ifstream output file("output.txt");
    string content((istreambuf_iterator<char>(output_file)),
```

```
istreambuf iterator<char>());
    output file.close();
    assert(content.find("s calculation(1.5, 2.3, 3.7)") != string::npos);
    assert (content.find("Число 42 у двійковому коді") != string::npos);
    cout << "Task3 tests passed!" << endl;</pre>
}
int main() {
    setUTF8();
    cout << "Starting tests..." << endl;</pre>
    test s calculation();
    test task1();
    test task2();
    test task3();
    cout << "All tests passed successfully!" << endl;</pre>
   return 0;
}
```

Висновок

У ході виконання лабораторної роботи №10 з дисципліни "Базові методології та технології програмування" було реалізовано програмні модулі, що демонструють роботу з текстовими файлами та файловими потоками. Основні цілі роботи, такі як засвоєння навичок роботи з файловим введенням-виведенням у С++, обробка текстових даних (підрахунок голосних і приголосних літер, аналіз вмісту тексту), формування структурованих звітів, а також використання файлових потоків ofstream та ifstream, були успішно досягнуті.

Відповіді на контрольні запитання

1. **Яке призначення та синтаксис запису блоку-контроля try-throw-catch у мові програмування С++?** Блок try-throw-catch призначений для обробки виключних ситуацій (винятків). Конструкція дозволяє відловлювати та обробляти помилки. Синтаксис запису:

```
try {
    // код, який може викликати виняток
    if (умова) throw виняток;
} catch (тип винятку параметр) {
    // обробка винятку
}
```

2. **Наведіть приклад опису й використання міжмодульної змінної.** Міжмодульна змінна оголошується з використанням ключового слова extern:

```
// У заголовковому файлі (header.h)
extern int глобальна змінна;
// В одному з модулів (module1.cpp)
int глобальна змінна = 10;
// В іншому модулі (module2.cpp)
#include "header.h"
void функція() {
глобальна змінна = 20; // доступ до змінної з іншого модуля}
```

3. Яку область видимості матимуть об'єкти (змінні, типи, константи тощо), описані в тілі функції main C++?

Об'єкти, описані в тілі функції таіп, мають локальну область видимості і доступні тільки всередині цієї функції. Вони створюються при вході в функцію і знищуються при виході з неї. Доступ до них можливий тільки з коду всередині функції таіп або із вкладених блоків.

- 4. Здійсніть порівняльний аналіз змінної типу enum та масиву.
  - **1. enum** це перелічуваний тип, який дозволяє визначити набір іменованих констант:
    - а. Займає фіксований розмір пам'яті (зазвичай розмір int)
    - b. Значення є цілочисельними константами
    - с. Не можна додавати нові значення під час виконання
    - d. Використовується для зберігання фіксованого набору варіантів
  - 2. Масив це колекція елементів одного типу:
    - а. Розмір пам'яті залежить від кількості та типу елементів
    - b. Може містити будь-які значення відповідного типу
    - с. Елементи доступні за індексами
    - d. Дозволяє зберігати та обробляти набори даних
    - е. Можна змінювати елементи під час виконання